

Hospomnienia

Z czasów okupacji niemieckiej.

301
373

„Do krwi ostatniej kropli z żył
Bronić będziemy ducha,
Aż się rozpadnie w proch i w pył
Krzyżacka zawierucha.”

Ciekawe chwile przesywalismy za czasów okupacji niemieckiej. Niemcy prawie rodzinę, którejby Niemcy nie dotknęli bolesnie. Któż używał różnych sposobów, aby gnębić Polaków. Straszna była dla mnie chwila wysiedlenia ze wsi Hylwaczki, która potem Niemcy spalili, a nas zostawili bez dachu nad głową i bez środków utrzymania. Ale z pomiędzy tych chwil jedna wyryta mi się głęboko w pamięci.

Było to w dniu 1.VII. 1943 r., w dniu naszej pierwszej Komunii św. Pani Piotrowska, która nas przygotowała do pierwszej Komunii św. mówiła, że dziecko w tym dniu jest świete, moje wyprosić u Boga wszystko.

Już od rana zanurzałem, że manusia i tatusi są czegoś niespokojni, ale manz nie nie mówili, nie checą nas martwić.

Po powrocie z kościoła, manusia przyzyczała lepsze niż zwykle śniadanie, a tu przychodzi nasza sąsiadka i mówi, że Niemcy otoczyli Zwierzyniec i zabierają mężczyzn. Trudno opisać, co się we mnie发生了. Dowiedziałam się, że tym właśnie martwili się od rana rodzice, więc teraz nie można było

przed

nam ukrywać nieszczęścia. Prerwaliśmy śniadanie, sta ucieczki było już zaforszono, gdyż przed okno widzieliśmy wzgórze Niemiec. Namusia przygotowała tatusowi trochę jedzenia i bielizny. Czekalismy, kiedy nadjeździe ta straszna chwila, w której zabiorą nam tatusia.

Po pierwszym wybuchu płaczu, uspokoiłyśmy się i posiliłyśmy obie z siostrą do pokoju, by przed obrazem Pana Jezusa pomodlić się gorąco. Nie, to nie była modlitwa, to była raczej skarga zaniosiona do Boga, że nawet w tym świętym dniu nie możemy spokojnie porozmawiać z tatusiem. Przecież tatus już tyle rany krył się przed Niemcami, a oni ponownie wyciągają po niego ręce.

Eksczaj przed obrazem nie modliliśmy się już, rozmyślałyśmy tylko i nadśluchiwałysmy co się działo w kuchni. Nagle wpada nasza sąsiadka i mówi, że ona już wszystko spakowała, trochę rzeczy zakopała, bo Niemcy zabierają wszystkich i prowadzą za druty. Tatus ją uspokaja, że to Mexico jest tylko zabierają, że niepotrzebnie niepokoi dzieci. Ale ona twierdzi, że na własne oczy widziała, jak Niemcy prowadzili całą gromadę ludzi, w której były kobiety i dzieci. Była w tym części prawdy, bo Niemcy oczywiście prowadzili ludzi, ale nie ze Zwierzyńca, lecz z okolicznych wiosek.

Po chwili wpada chłopiec od sąsiadki i mówi, że Niemcy są na drugiej ulicy. Wylicza nawet narwiska niektórych z zabranych. To przecież już tak blisko! Może to już ostatnie chwile, które spędzamy obok matką. Za chwilę mogą zabrać.

tatusia, zaprowadzić za obruty, a potem wywieźć do Oświęcimia, lub Majdanka, skąd mało kto wraca. Knowni modlili się gorąco do Jezusa, który jest w naszych sercach obecny, o ratunek dla tatusia. Odmawiamy wszystkie znane nam modlitwy na głos wolsiąc; „Pod Twoją obronę...” Do naszej modlitwy przyłączały się wszyscy w domu. Pierwsi pan Bóg wysłucha nasze błaganie. I usłyszał. Niedawny smutek i trwoga zmienił się w radość. Bo do dowiadujemy się, że Niemcy doszli do domu Kowalskiego i dalej już nie chodzą. Prerywamy modlitwę, patrzymy przez okno jak ściągają rozmieszczone warty. A więc już koniec akcji.

Gorąco obroniakowaliśmy Bogu, który wysłuchał naszej modlitwy, zachował nam tatusia. Jaką radość i nadzieję dla Jezusa przepłniła nasze serca! Nietylko w tym dniu, ale przez całą wojnę obroniakowaliśmy szczególnej opieki Bożej. Przede wszystkim naród Polski odczuwał stale opiekę Królewskiej Korony Polskiej.

Zofia Pałkowska.

nie. klasy VI-ej szkoły powszechnej
w Zwierzyńcu.